

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1212
12042013

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege privind completarea art. 36 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997*”, inițiată de 14 parlamentari – Grupurile parlamentare ale PSD, PD-L, PNL, PC, PP-DD (Bp. 210/2013).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 36 din *Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare*, cu două noi alineate, **alin. (2)** și **alin. (3)**, propunându-se următoarele:

- proba participării pe front să poată fi făcută cu orice înscris;
- acordarea posibilității depunerii unei noi cereri petenților cărora li s-au respins cererile pe motivul decăderii din termen sau al necorespunderii actelor doveditoare.

Totodată, prin inițiativa legislativă se propune un nou termen de 9 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi pentru depunerea cererilor de reconstituire a dreptului de proprietate.

II. Observații

1. În urma modificărilor aduse prin *Legea nr. 212/2008*, art. 36 din *Legea nr. 1/2000* recunoaște persoanelor care au luptat pe front în al doilea război mondial și care, potrivit *Legii nr. 187/1945 pentru înfăptuirea reformei agrare*, aveau dreptul de a fi împroprietăriți cu suprafețe de până la 5 ha, calitatea de beneficiari ai reconstituirii dreptului de proprietate pentru terenurile respective, cu condiția de a proba „*cu acte eliberate de arhivele militare ale Ministerului Apărării*” faptul de a fi luptat pe front.

Reglementarea actuală ține seama de faptul că, dată fiind durata mare de timp trecută între faptul generator de efecte juridice (participarea pe front) și momentul administrării probatoriului cu privire la acesta, alte mijloace de probă nu ar putea prezenta caracter de certitudine.

De asemenea, restrângerea mijloacelor de probă numai la înscrisurile eliberate de arhivele militare ale Ministerului Apărării Naționale se justifică în ideea de a elimina posibilitatea unor fraude la lege.

În opinia noastră, admisibilitatea oricăror înscrisuri pentru dovedirea faptului de a fi luptat pe front poate încuraja fraudă la lege, ridicând, totodată, semne de întrebare asupra calității de persoane îndreptățite a celor care prezintă mijloacele de probă.

În acest sens, precizăm că prin „*înscris*”, în sensul art. 265 din *Legea nr. 134/2010 – Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările ulterioare*, se înțelege „*orice scriere sau altă consemnare care cuprinde date despre un act sau fapt juridic, indiferent de suportul ei material ori de modalitatea de conservare și stocare*”. Or, întrucât în noțiunea generală de „*înscris*” pot intra chiar și declarațiile de martor date în afara unui cadru procesual (spre exemplu sub forma unor înscrisuri notariale), formula propusă va conduce la admisibilitatea unor probe indirecte, care nu certifică realitatea faptului probator în aceeași măsură în care o fac înscrisurile aflate în arhivele Ministerului Apărării Naționale, acestea constituind probe directe.

Dintr-un alt punct de vedere, apreciem că soluția propusă nu se justifică, deoarece situația de fapt la care se referă inițiatorii își găsește rezolvarea în prevederile legale în vigoare.

Astfel, calitatea de luptător pe front, esențială pentru existența dreptului la reconstituire, prevăzut de art. 36 din *Legea nr. 1/2000* – poate fi probată conform *Legii nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, care, la art. 5 alin. (4), stabilește că „În cazurile în care, din diferite motive, cei îndreptățiți nu posedă actele oficiale solicitate ori nu li se poate elibera dovada necesară ca urmare a inexistenței sau distrugerii arhivelor, confirmată în scris, calitatea de veteran de război se va determina de către comisiile de reconstituire, cu martori, în condițiile prevăzute de lege și de metodologia stabilită în acest scop de Ministerul Apărării Naționale”.

Procedura de reconstituire a calității de veteran de război este reglementată, în prezent, de *Ordinul ministrului apărării naționale nr. 127/2008 pentru aprobarea Normelor privind stabilirea calității de veteran de război de către Ministerul Apărării Naționale, cu modificările ulterioare*. Această procedură demarează la cererea celui în cauză, adresată la centrul militar pe raza căruia s-au desfășurat acțiunile militare pentru care se solicită reconstituirea (persoanele care nu au avut stabilit domiciliul pe teritoriul actual al statului român adresează cererea Centrului Militar Zonal București).

2. Deși art. 36 din *Legea nr. 1/2000* nu stabilește expres aceasta, condiționarea dreptului la reconstituire de formularea cererii într-un anumit termen nu poate fi negată, având în vedere, pe de o parte, caracterul unitar al regimului reconstituirii proprietăților funciare, iar, pe de altă parte, tratamentul nediscriminatoriu de care trebuie să se bucure beneficiarii *Legii nr. 1/2000*. Astfel, nu se poate susține ideea conform căreia persoanele vizate de art. 36 din lege pot obține oricând reconstituirea dreptului de proprietate, în vreme ce toți ceilalți destinatari ai *Legii nr. 18/1991* și *Legii nr. 1/2000* sunt obligați să-și exercite dreptul în interiorul unui termen de decădere, sub sancțiunea pierderii dreptului.

Soluția propusă periclitează securitatea circuitului civil și stabilitatea raporturilor juridice născute între timp în legătură cu terenurile respective. De asemenea, aceasta creează o situație discriminatorie între persoanele care, întemeindu-se pe dispozițiile art. 36 din lege, sunt repuse în termenul de formulare a cererilor de reconstituire, și ceilalți potențiali beneficiari ai *Legii nr. 1/2000*, care nu au acest drept.

Totodată, întrucât persoanele referite de art. 36 din lege au avut la dispoziție un interval de timp suficient pentru formularea cererilor de

reconstituire a dreptului lor, instituirea unui nou termen în același scop nu se justifică.

Nu în ultimul rând, semnalăm faptul că soluția instituirii unui nou termen pentru formularea cererilor de reconstituire în condițiile art. 36 nesocotește prevederile *Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România*. În sensul art. 4 raportat la art. 3 pct. 1 – 3 din *Legea nr. 165/2013* au dreptul la măsurile reparatorii prevăzute de aceasta numai persoanele care au formulat și depus, în termen legal și potrivit legilor speciale de restituire (în cazul de față *Legea nr. 1/2000*), cereri care, fie au rămas nesoluționate până la data intrării sale în vigoare, fie au fost soluționate, prin recunoașterea dreptului la restituire sau la măsuri reparatorii, până la aceeași dată. Așadar, *Legea nr. 165/2013*, așa cum arată chiar titlul său, urmărește definitivarea procedurilor de restituire începute anterior intrării sale în vigoare. Or, prin acordarea unui nou termen de depunere a cererilor într-un caz particular de reconstituire a proprietății funciare, propunerea formulată are drept consecință tocmai contrariul, și anume amânarea soluționării unor cereri ce se încadrează în obiectul *Legii nr. 165/2013*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Victor-Viorel PONTA

**DOMNULUI SENATOR GEORGE – CRIN LAURENȚIU ANTONESCU
PREȘEDINTELE SENATULUI**